



Quotidiana Christiani Militis Tessera

Stanyhurst, Guillaume

Coloniæ Agrippinæ, 1682

12. Dies Octob. Non refert quàm multos, sed quàm bonos habeas libros?
Seneca Epist. 49. ad su.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-55659](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-55659)

tibi provideas; memento Divinæ Justitiæ, ut timeas; memento Divinæ Bonitatis, ut gratias agas: sed super omnia memento, quod erit post omnia, extremi Judicii. Aurem vellicat Poëta:

Judicis in lite, est vox perbrevis, Ite, Venite.

12. DIES OCTOB.

Non refert quàm multos, sed quàm bonos habeas libros? *Seneca Epist. 49. ad su.*

Lectio li. I.
brorum.

Petrus Cardinalis Aldebrandinus rogatus, quænam esset optima sapientiæ schola? Respondit; Memoria. Hæc porro ut habeat copiosam illustrium rerum in suo promptuario suppellectilem, opus est assiduâ selectissimorum librorum lectione. In qua tamen, quod monet tessera, illud observandum, ut non tam habeas, quos evolvas multos quàm bonos libros. Fuit hoc utilissimum Petri Blessensis, quod Regi Anglorum Henrico II. suggestit consilium. (a) Scitis quod totius prudentiæ compendium in literis continetur. *Si resp. regenda est, si prælia committenda, si castra metanda, si machinæ erigenda, si renovandi aggeres, si propugnacula facienda; denique si quies libertatis, si iustitia cultus, si reverentia legum, si finitimarum gentium amicitia sunt facienda; libri hæc omnia erudiunt ad perfectum.* Placet oculis conspicuas proponam amplissimas quæ in libris latent divitias, & thesauros? Si quid apud veteres, recentisque Scriptores subtiliter dictum, quid sententiosè prolatum, symbolis & apologis involutum, si quid ab oraculis responsum, à Principibus edictum,

(a) *Epist. 47. ad Henric.*

Octob.

Tessera.

811

dictum, à plebe scitum, à legum latoribus statutum, à sapientibus pronuntiatum, à sacrorum procuratoribus sancitum, illa omnia in unum congesta cumulum, libri suis lectoribus objiciunt. Quisquamne unquam miles, vel Imperator, partâ victoriâ, tot reperit prædas, quot lector in libris gazas?

II. Multos allicit curiositas, plurimos voluptas, ad videnda castra, depositas jam ad conflictum acies, naufragorum tabulas, theatralia spectacula: has omnes voluptates legendo potes assequi. Potestne fingi aliquid delectabilius, quàm sedentem in Bibliotheca, & immotum, universum orbem nihilominus peragrarè, quidquid est uspiam præclarum, & excellens metiri, oculis inspicere, replicare omnium retrò seculorum memoriam, Regnorum ortus, progressiones, inclinationesque tanquam è specula contemplari? Videre naufragia sine metu; spectare bella, sine periculo; rimari terræ viscera, sine fatigatione; Principum ædes ingredi, sine repulsa, subire Templorum sacraria, sine sacrilegio: interesse sapientum consiliis: è Stoa transire in Academiam, ex Acadamia in Lyceum? Zênone, Socrate, Platone, Aristote, Epiëteto, Seneca, Theophrasto, uti familiarissimè, eosque sibi habere non modò familiares, sed quasi contubernales: ut nemini horum tecum colloqui non vacet, cum volueris, nemo venientem ad te, non doctiorem, beatioremque dimittat: nemo quenquam vacuis à semanibus abire patiatur. Quid enim aliud illi, si tecum loquerentur, dicerent, quam olim scripserunt? quam quæ suggererant in suis libris? quid aliud tibi commendarent, quàm illa quæ scriptis, cum viverent commendarunt?

III. Par.

III. Parvane hæc tibi videtur delectatio? majorem potes? Quid jucundius, quam circumfusumbris deliberare, quidquid est in Grammaticis accoratum, in Epicis amœnum, in Tragœdia lugubre, in comœdiis festivum, in lyricis exultum, in Satyra falsum, in epigrammate acutum, in fabula ingeniosum, in panegyri elegans, in Historia varium, in Philosophia reconditum, in Medicina necessarium, in Juris scientia utile, in Mathematicis curiosum, in Theologia Divinum. Nec his contentum voluptatibus, ebibere plenis faucibus, & perfundi toto pectore, D. Ambrosii ambrosia, Bernardi nardo, succo Hieronymi, medullâ Tertulliani, Eucherii melle, Augustini acidulâ suavitate, Chrysostomi aureis imbribus, Cypriani, Basilii, Gregorii, & aliorum Ecclesiæ Procerum delitiis? Debet profectò magna est in libris voluptas, ubi tanta fuit in plurimis legendi cupiditas. Romani quidem ita constantes fuerunt, ut cum illis crura secarentur, aut ferrum in varias corporis partes desæviret, librum legerint, ne temporis jacturam viderentur tunc facere: putasseque nihil eis negotii cum Chirurgo esse. Ita legendi voluptate, doloris acerbiteratem temperabant. Magna profectò jucunditas, quæ ita tollit doloris sentum, ut sensu carere, qui patitur, videatur. Ferdinandus II. nulli virtute secundus, tot districtus negotiis, urpote cui uni totius Imperii, tot bellorum undique fluctibus agitati moles incumbibat, qui perpetuo velut è specula custos, omnibus impendentibus periculis debebat perspicere, qui gubernator in puppiter tot turbulentas tempestates indefensâ manu clavum Germaniæ tenebat, is tamen inter tot occu-

pationes sex justos Surii tomos, quibus omnium sanctorum res præclarè gestas fusissimè complexus est, sexies evolvit, præter alios complures libros; dicebatque se malle vivendi, quàm legendi facultate carere. Tibi ergò fuerim auctor, ut multos evolvas Auctores, & hoc tibi sit cordi.

Libros scruteris, quamvis opulentus haberis.

13. DIES OCTOB.

Historia est conglobata quædam, & coacervata Sapientia; Hominumque mulorum mens in unum conglobata. *S. Gregorius Nazianz. Epist. ad Nicobul.*

Historia. I.
rum uti-
litas.

Non fatis ad utilitatem referendum, ut legas, necesse est legendo feligas. Inter illa præferenda est omnibus assidua historiarum volutatio. Causam accipias ex S. Gregorio, qui nobis hodiernæ est auctor Tesserae. Quid inter omnia quæ cadunt sub votum hominis, fingi propè optabilius potest, quàm in omni rerum eventu, semper fortunato gaudere successu: in quovis negotio, vel sibi cum laude, vel alteri cum fructu consulere? posse se, vel alios præsentissimo eripere periculo; posse ad quævis quæ præponuntur dubia, appositè, prudenterque respondere, posse levi negotio, aliorum refellere dicta? denique seu quid agat, seu quid dicat, audiatur cum plausu, fiat cum fructu. Hæc omnia nanciscerisvolvendo historias. Quia dum legendo per varios libros, oculis & animo vagaris, potes inde velut in unum cumulum coacervare omnium ætatum, ac hominum doctissima respon-